

Mats Rosengren & Louise Schou Therkildsen: "Ikke-diskursive symboler i politiske institutioner: EU, det socialt imaginære og fortællingen om fred"

Fortællingen om EU som et fredsprojekt synes i dag at være alment accepteret, og i 2012 blev den formelt og symbolsk anerkendt med EU's modtagelse af Nobels fredspris. Fredstanken er i EU's tilfælde tæt knyttet til ideen om (økonomisk) sammenfletning, og det er denne unionstanke som fremhæves i EU's symboler: Euroen, symbolet på monetær enhed med et kort over de europæiske lande afbilledet på; flaget med de 12 stjerner i en cirkel; Beethovens 9. symfoni.

Som Cornelis Castoriadis viser, har meningsskabende symboler den funktion at de gør den substans de betegner såvel socialt som moralsk acceptable,¹ en hverken nødvendig eller arbitrær forbindelse: "A symbol never imposes itself with a natural necessity, but neither does it ever lack all reference to reality".² Fortællingen om fred er måske i dag hverken den eneste eller den stærkeste, men den langt fra selvfølgelige forbindelse mellem fred og velstand gennem økonomisk og monetær union er blevet en central del af EU's politiske imaginære. Castoriadis skriver videre:

Concretely, society is only in and through the fragmentary and complementary incarnation of its institution and its social imaginary significations in living, speaking and acting individuals. [...] The individuals are made by, at the same time as they make and remake, the society; in one sense, they *are* it.³

Det som interesserer os er relationen mellem individer, symboler og konkret politik indenfor EU i dag. Vi ser nærmere på anvendelsen og funktionen af EU's symboler specifikt: Hvordan skal vi forstå disse symboler? På hvilke måder påvirker de samtidens socialt imaginære univers? Og hvilken rolle spiller freden heri?

¹ Castoriadis, Cornelis (1987): *The imaginary institution of society*, Cambridge: Polity Press, s. 119.

² Ibid, s. 118.

³ Castoriadis, Cornelis (2000): *Le Monde morcelé. Les carrefours du labyrinth*, Seul/Points, s. 139.